

Torsdag 7 maj 2009

Förbindelserna mellan Europaparlamentet och de nationella parlamenten under Lissabonfördraget

P6_TA(2009)0388

Europaparlamentets resolution av den 7 maj 2009 om utvecklingen av förbindelserna mellan Europaparlamentet och de nationella parlamenten enligt Lissabonfördraget (2008/2120(INI))

(2010/C 212 E/13)

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

- med beaktande av protokollet om de nationella parlamentens roll i Europeiska unionen, fogat till Amsterdamfördraget,
- med beaktande av protokollet om tillämpning av subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna, fogat till Amsterdamfördraget,
- med beaktande av Lissabonfördraget, särskilt artikel 12 i fördraget om Europeiska unionen,
- med beaktande av protokollet om de nationella parlamentens roll i Europeiska unionen, fogat till Lissabonfördraget, särskilt artikel 9,
- med beaktande av protokollet om tillämpning av subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna, fogat till Lissabonfördraget,
- med beaktande av sin resolution av den 7 februari 2002 om förbindelserna mellan Europaparlamentet och de nationella parlamenten inom ramen för den europeiska integrationen ⁽¹⁾,
- med beaktande av riktlinjerna av den 27 januari 2003 för förbindelserna mellan regeringar och parlament i frågor som berör gemenskapen (önskvärda miniminormer) ("De parlamentariska riktlinjerna från Köpenhamn") ⁽²⁾, antagna vid den 28:e konferensen mellan organen för EG- och EU-frågor vid medlemsstaternas parlament (Cosac),
- med beaktande av riktlinjerna av den 21 juni 2008 för samarbetet mellan parlamenten i Europeiska unionen ⁽³⁾,
- med beaktande av slutsatserna från den 40:e Cosac-konferensen i Paris den 4 november 2008, särskilt punkt 1,
- med beaktandet av betänkandet från det irländska parlamentets underutskott om Irlands framtid i Europeiska unionen (från november 2008), särskilt punkterna 29–37 i sammanfattningen, i vilka en stärkt parlamentarisk kontroll av de nationella regeringarna som medlemmar av rådet uttryckligen efterlyses,
- med beaktande av artikel 45 i arbetsordningen,
- med beaktande av betänkandet från utskottet för konstitutionella frågor och yttrandena från utskottet för utrikesfrågor och utskottet för utveckling (A6-0133/2009), och av följande skäl:

⁽¹⁾ Antagen enligt betänkande A5-0023/2002 från utskottet för konstitutionella frågor (Napolitanobetänkandet) (EGT C 284 E, 21.11.2002, s. 322).

⁽²⁾ EUT C 154, 2.7.2003, s. 1.

⁽³⁾ "Guidelines for Interparliamentary Cooperation in the European Union"; den reviderade versionen antagen vid konferensen för talmännen i EU-ländernas parlament i Lissabon den 20–21 juni 2008 (ej översatt till svenska).

Torsdag 7 maj 2009

- A. Europaparlamentets senaste resolution om förbindelserna med de nationella parlamenten antogs 2002, och det är därför hög tid att göra en ny bedömning.
- B. Medborgarna företräds på unionsnivå direkt av Europaparlamentet, och medlemsstaterna företräds av sina respektive regeringar i rådet, vilka i sin tur är demokratiskt ansvariga inför sina nationella parlament (se artikel 10.2 i EU-fördraget i Lissabonfördragets version). Den nödvändiga parlamentariseringen av Europeiska unionen måste därför grundas på två pelare: å ena sidan en utvidgning av Europaparlamentets befogenheter i fråga om unionens samtliga beslut och å andra sidan en förstärkning av de nationella parlamentens befogenheter gentemot regeringarna.
- C. Inom ramen för Europeiska konventet fick man ett utmärkt samarbete till stånd mellan företrädarna för de nationella parlamenten och företrädarna för Europaparlamentet, men även mellan de senare och företrädarna för parlamenten i anslutningsländerna.
- D. De gemensamma parlamentariska mötena ("Joint Parliamentary Meetings") om vissa givna områden under perioden av eftertanke visade sig vara mycket ändamålsenliga, varför detta inslag skulle kunna komma till användning på nytt i samband med nya konvent eller vid liknande tillfällen.
- E. Förbindelserna mellan Europaparlamentet och de nationella parlamenten har förbättrats och diversifierats under senare år, och allt mer verksamhet förekommer på såväl parlaments- som utskottsnivå.
- F. I samband med den framtida utvecklingen av förbindelserna bör hänsyn tas till för- och nackdelar med de olika förfarandena i fråga.
- G. De nya befogenheter som de nationella parlamenten har fått enligt Lissabonfördraget, framförallt när det gäller subsidiaritetsprincipen, innebär att parlamenten uppmuntras att på ett tidigt stadium aktivt delta i utformningen av EU-politiken.
- H. Alla former av interparlamentariskt samarbete bör följa två grundläggande principer, nämligen ökad effektivitet och parlamentarisk demokratisering.
- I. Europaparlamentets och de nationella parlamentens huvudsakliga uppgift och funktion är att medverka i lagstiftningsbeslut och att granska politiska alternativ på nationell respektive europeisk nivå. För det gemensamma bästa behövs det dock fortfarande ett nära samarbete, särskilt när det gäller att införliva EU-lagstiftningen med den nationella lagstiftningen.
- J. Det är lämpligt att utarbeta politiska riktlinjer som Europaparlamentets företrädare och organ kan använda för att besluta om framtida åtgärder i samband med förbindelserna med nationella parlament och genomförandet av de av Lissabonfördragets bestämmelser som rör de nationella parlamenten.

Lissabonfördragets bidrag till utvecklingen av förbindelserna

1. Europaparlamentet välkomnar att de nationella parlamenten enligt Lissabonfördraget – som är ett parlamentens fördrag – har fått skyldigheter och rättigheter som ger dem en starkare roll i de politiska processerna i EU. Dessa rättigheter kan delas in i tre kategorier:

Information om

- utvärdering av politik som bedrivs inom området med frihet, säkerhet och rättvisa,
- verksamheten i den ständiga kommittén för inre säkerhet,

Torsdag 7 maj 2009

- förslag till ändring av fördragen,
- ansökningar om EU-medlemskap,
- förenklade ändringar av fördraget (sex månader i förväg),
- förslag till åtgärder för komplettering av fördraget.

Aktivt deltagande i

- en välfungerande union (övergripande bestämmelse),
- kontrollen av Europol och Eurojust, tillsammans med Europaparlamentet,
- överenskommelser om fördragsändringar.

Invändningar mot

- lagstiftning som inte är förenlig med subsidiaritetsprincipen, genom förfarandena med "gula kort" och "orange kort",
- fördragsändringar, enligt det förenklade förfarandet,
- åtgärder för rättsligt samarbete i civilrättsliga frågor (familjerätt),
- överträdelser av subsidiaritetsprincipen, genom att väcka talan vid domstolen (om detta är tillåtet enligt nationell lagstiftning).

Nuvarande förbindelser

2. Europaparlamentet konstaterar med tillfredsställelse att dess förbindelser med de nationella parlamenten och deras ledamöter har utvecklats i en ganska positiv riktning de senaste åren, även om den grad av samarbete som krävs ännu inte uppnåtts. Framförallt följande gemensamma inslag i verksamheten har varit positiva:

- Gemensamma parlamentariska möten om horisontella frågor som omfattas av mer än ett utskotts ansvarsområde.
- Regelbundna gemensamma utskottsmöten, minst två gånger per halvår.
- Interparlamentariska ad hoc-möten på utskottsnivå på initiativ av Europaparlamentet eller parlamentet i den medlemsstat som innehar ordförandeskapet i rådet.
- Interparlamentariska möten mellan utskottspresidierna.
- Samarbete mellan parlamentens talmän inom ramen för konferensen för talmän i EU-ländernas parlament.
- Nationella parlamentsledamöters besök i Europaparlamentet för deltagande i möten med motsvarande utskott i Europaparlamentet.

Torsdag 7 maj 2009

- Möten inom de politiska grupperna eller partierna på EU-nivå där politiker från alla medlemsstater och ledamöterna av Europaparlamentet samlas.

Framtida förbindelser

3. Europaparlamentet anser att man bör utforma nya former för dialog mellan Europaparlamentet och de nationella parlamenten före och efter lagstiftningsarbetet.
4. Europaparlamentet uppmanar de nationella parlamenten att öka sina ansträngningar för att hålla de nationella regeringarna ansvariga för det sätt på vilket EU-medel används. De nationella parlamenten uppmanas att genomföra en kvalitativ granskning av de nationella konsekvensanalyserna och det sätt på vilket de nationella regeringarna införlivar EU-lagstiftningen med den nationella lagstiftningen och genomför EU:s politik och finansieringsprogram inom statliga, regionala och lokala myndigheter. Parlamentet uppmanar de nationella parlamenten att noggrant övervaka rapporteringen i samband med de nationella handlingsplanerna inom ramen för Lissabonagendan.
5. Europaparlamentet bedömer att det vore lämpligt att erbjuda de nationella parlamenten stöd i deras granskning av lagförslag innan förslagen behandlas av EU:s lagstiftande institutioner, och i den faktiska granskningen av deras regeringars arbete inom ramen för rådet.
6. Europaparlamentet konstaterar att regelbundna bilaterala utskottsmöten med utskott som har samma behörighetsområden samt interparlamentariska ad hoc-möten på utskottsnivå som hålls på Europaparlamentets inbjudan skapar goda förutsättningar för att en dialog om gällande eller framtida lagstiftning eller politiska initiativ ska kunna föras på ett tidigt stadium. Denna typ av möten bör därför bibehållas och systematiskt utvecklas till ett permanent nätverk av utskott som har samma behörighetsområden. Sådana möten kan föregås eller följas av bilaterala ad hoc-utskottsmöten för behandling av specifika nationella frågor. Utskottsordförandekonferensen skulle kunna ges mandat att utarbeta och samordna ett program för verksamheten för utskotten och de nationella parlamenten.
7. Europaparlamentet noterar att mötena mellan presidierna för Europaparlamentets och de nationella parlamentens olika utskott, till exempel mötena mellan presidierna för utskottet för utrikesfrågor, utskottet för konstitutionella frågor och utskottet för medborgerliga fri- och rättigheter samt rättsliga och inrikes frågor, tack vare det begränsade antalet deltagare även är ett verktyg för att utbyta information och åsikter.
8. Europaparlamentet anser att andra samarbetsformer än de som nämns ovan skulle kunna utgöra ett effektivt bidrag till skapandet av ett europeiskt politiskt område och därför bör utvecklas ytterligare och diversifieras.
9. Europaparlamentet skulle i det här sammanhanget välkomna innovationer inom de nationella parlamenten, som till exempel att ge Europaparlamentsledamöterna rätt att en gång om året bjudas in att tala under de nationella parlamentens plenarsammanträden, att på rådgivande basis delta i möten i utskotten för EU-frågor, att delta i de olika utskottens möten när de diskuterar relevanta aspekter av EU:s lagstiftning eller att på rådgivande basis delta i respektive politiska grupperns sammanträden.
10. Europaparlamentet rekommenderar att en tillräcklig budget ställs till förfogande för utskottens möten med motsvarande utskott i de nationella parlamenten och för mötena för Europaparlamentets föredragande med motsvarande personer i de nationella parlamenten, och rekommenderar även att frågan utreds huruvida de tekniska förutsättningarna för videokonferenser mellan föredragandena i utskotten i de nationella parlamenten och Europaparlamentet kan skapas.
11. Europaparlamentet anser att de nationella parlamentens ökade befogenheter i enlighet med subsidiaritetsprincipen, vilka föreskrivs i Lissabonfördraget, kommer att innebära att EU-lagstiftningen kan påverkas och granskas på ett tidigt stadium och att detta kommer att bidra till bättre lagstiftning och ökad konsekvens i lagstiftningen på EU-nivå.

Torsdag 7 maj 2009

12. Europaparlamentet konstaterar att de nationella parlamenten för första gången får en fastställd roll i EU-frågor som är skild från de nationella regeringarnas roll, vilket bidrar till en starkare demokratisk kontroll och för EU närmare medborgarna.

13. Europaparlamentet påminner om att den kontroll av de nationella regeringarnas arbete som de nationella parlamenten ska utöva först och främst måste ske enligt gällande konstitutionella bestämmelser och lagar.

14. Europaparlamentet understryker att de nationella parlamenten är viktiga aktörer när det gäller att genomföra EU:s lagstiftning och att det vore mycket värdefullt med en mekanism för utbyte av bästa praxis på detta område.

15. Europaparlamentet noterar i detta sammanhang att den elektroniska plattformen för utbyte av information mellan parlamenten, Ipex-webbplatsen⁽¹⁾, är ett stort framsteg, eftersom granskningen av EU:s handlingar hos de nationella parlamenten och Europaparlamentet, liksom i förekommande fall övervakningen av de nationella parlamentens införlivande av de aktuella åtgärderna med nationell lagstiftning, kan ske utan fördröjning. Det är därför viktigt att detta system, som Europaparlamentet utvecklat och dessutom ansvarar för i den dagliga verksamheten, finansieras på lämpligt sätt.

16. Europaparlamentet vill se en mer systematisk övervakning av den dialog mellan de nationella parlamenten och kommissionen som föregår lagstiftningsarbetet ("Barrosoinitiativet") för att redan på ett tidigt stadium i lagstiftningsprocessen få information om de nationella parlamentens ståndpunkter. De nationella parlamenten uppmanas att vid samma tidpunkt göra de yttranden som de avger i detta sammanhang tillgängliga även för Europaparlamentet.

17. Europaparlamentet välkomnar de framsteg som man under senare år gjort när det gäller utvecklingen av ett samarbete mellan Europaparlamentet och de nationella parlamenten på områdena utrikesfrågor, säkerhet och försvar.

18. Europaparlamentet inser att de nationella parlamenten har en viktig roll när det gäller att informera den nationella debatten om den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken (Gusp) och den europeiska säkerhets- och försvarspolitikerna (ESFP).

19. Europaparlamentet konstaterar på nytt med oro att ansvarigheten inför parlamenten inte är tillräcklig i samband med finansieringen av Gusp och ESFP och att samarbetet mellan Europaparlamentet och de nationella parlamenten därför måste förbättras så att den demokratiska kontrollen av alla aspekter inom dessa politiska områden kan tryggas⁽²⁾.

20. För att man ska kunna uppnå konsekvens och effektivitet samt undvika dubbelarbete uppmanar Europaparlamentet till en upplösning av Västeuropeiska unionens parlamentariska församling när Lissabonfördraget trätt i kraft, genom vilket Västeuropeiska unionen fullt ut och slutgiltigt införlivas med Europeiska unionen.

Cosacs roll

21. Europaparlamentet anser att Cosacs politiska roll i framtiden kommer att behöva definieras inom ramen för nära samarbete mellan Europaparlamentet och de nationella parlamenten. Parlamentet anser också att Cosac i enlighet med protokollet om de nationella parlamentens roll i Europeiska unionen, fogat till Amsterdamfördraget, bör fortsätta att vara främst ett forum för utbyte av information och för debatt om allmänna politiska frågor och bästa praxis när det gäller kontrollen av de nationella regeringarnas arbete⁽³⁾. Informationen och debatten bör i andra hand vara fokuserad på lagstiftande åtgärder som rör området med frihet, säkerhet och rättvisa och på respekten för subsidiaritetsprincipen på EU-nivå.

⁽¹⁾ Ipex: Interparliamentary EU Information Exchange; officiellt i drift sedan juli 2006.

⁽²⁾ Interinstitutionellt avtal av den 17 maj 2006 mellan Europaparlamentet, rådet och kommissionen om budgetdisciplin och sund ekonomisk förvaltning (EUT C 139, 14.6.2006, s. 1) och artikel 28.3 i EU-fördraget.

⁽³⁾ Se ovan nämnda riktlinjer för förbindelserna mellan regeringar och parlament i frågor som berör gemenskapen (önskvärda miniminormer).

Torsdag 7 maj 2009

22. Europaparlamentet är fast beslutet att uppfylla sin roll till fullo, att fullgöra sina skyldigheter så att Cosac kan fungera ordentligt och att fortsätta att ge tekniskt stöd till Cosacs sekretariat och företrädarna för de nationella parlamenten.

23. Europaparlamentet påminner om att Europaparlamentets och de nationella parlamentens insatser inom Cosac måste komplettera varandra och inte får fragmenteras eller missbrukas utifrån.

24. Europaparlamentet anser att dess olika utskott i större utsträckning bör delta i förberedelserna inför Cosacs möten och vara starkare representerade vid dessa möten. Parlamentets delegation bör ledas av presidiet för utskottet för konstitutionella frågor och bestå av presidierna för och föredragandena i de utskott som arbetar med de frågor som står på dagordningen för det aktuella Cosac-mötet. Talmanskonferensen och ledamöterna bör efter varje möte underrättas om de frågor som tas upp vid Cosacs möten och om eventuella resultat.

*
* *
*

25. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till rådet och kommissionen och till medlemsstaternas regeringar och parlament.

Genomförande av medborgarinitiativet

P6_TA(2009)0389

Europaparlamentets resolution av den 7 maj 2009 med en uppmaning till kommissionen om framläggande av ett förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om genomförande av medborgarinitiativet (2008/2169(INI))

(2010/C 212 E/14)

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

- med beaktande av artikel 192 andra stycket i EG-fördraget,
- med beaktande av Lissabonfördraget om ändring av fördraget om Europeiska unionen och fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, undertecknat i Lissabon den 13 december 2007,
- med beaktande av fördraget om upprättande av en konstitution för Europa ⁽¹⁾,
- med beaktande av sin resolution av den 20 februari 2008 om Lissabonfördraget ⁽²⁾,
- med beaktande av sin resolution av den 19 januari 2006 om perioden av eftertanke: struktur, teman och ramar för en utvärdering av debatten om Europeiska unionen ⁽³⁾,
- med beaktande av artiklarna 39 och 45 i arbetsordningen,
- med beaktande av betänkandet från utskottet för konstitutionella frågor och yttrandet från utskottet för framställningar (A6-0043/2009), och av följande skäl:

⁽¹⁾ EUT C 310, 16.12.2004, s. 1.

⁽²⁾ Antagna texter, P6_TA(2008)0055.

⁽³⁾ EUT C 287 E, 24.11.2006, s. 306.